ZA RUDOLFEM ČEPELÁKEM

Málokterý z našich entomologů byl tak populární a oblíbený jako ředitel škol Rudolf Čepelák . Svou bodrou, družnou povahou, obsáhlými znalostmi o životě hmyzu a jako výborný sběratel si získal přátelství všech , kdo ho poznali . Narodil se v roce 1886 v Kutné Hoře jako syn továrního dělníka. Studoval čtyři třídy reálky,pak přešel na učitelský ústav a 1.dubna 1905 se stal učitelem. Zpočátku působil v Záhoří na Mělnicku, kde pilně sbíral, hlavně vodní brouky. Při jedné exkurzi na Štěpánském přívozu se seznámil s profesorem Klapálkem. To bylo jeho první setkání s vědecky pracujícím entomologem. Brzy nato vstoupil do České společnosti entomologické v Praze. Jeho působení v Čechách přervala první světová válka, do které byl odveden a kterou šťastně celou přestál. Od roku 1919 vidíme ho již jako učitele na Slovensku,které si velmi zamiloval.Získal si tu značnou zásluhu o výzkum coleopter. Delší dobu působil ve Zlatovcích u Trenčína a zejména důkladně prosbíral pohoří Považského Inovce, kde zjistil mnoho vzácných druhů hmyzu.

Dne 1.ledna 1939 se stal ředitelem školy v Praze. V roce 1942 odchází do důchodu. Ale ani nyní nesložil ruce v klín. Pro své odborné znalosti a preparátorskou zručnost se stal preparátorem u známé firmy Dr.Staudinger v Drážďanech.Poté byl kratší čas v Praze a v Kutné Hoře. Od 1.září 1945 počal opět učit v Bukové u Rumburka. Trvale šel do důchodu 1.září 1951 a usadil se nejprve v Pohledi u Zruče,od 20.února 67 pak v Českém Brodě.Jako důchodce byl přechodně činný v muzeích v Telči a Hlohovci.

Na všech místech svého pobytu pilně a s úspěchem sbíral nejen brouky, ale i jiné řády hmyzu. Při jeho činnosti ho účinně podporovali jeho manželka Anna a syn Jiří,pozdější docent Vysoké školy polnohospodářské v Nitře. Čilý styk měl se zahraničními entomology, hlavně z Rakouska a z NDR. Vyměňoval i mnoho vzácných exotických druhů brouků, kterými pak obohacoval sbírky našich sběratelů.Jedním z jeho zahraničních přátel byl i známý entomolog Ing.F.F.Tippmann z Vídně.

Rudolf Čepelák po celý život dost často zajížděl do Prahy. Na jeho návštěvy jsme se vždy těšili , pokaždé přivezl zajímavý materiál hmyzu a poutavě sděloval své zkušenosti. O svých zkušenostech ze sbírání brouků přednášel i na občasných schůzích Společnosti. Poslední léta přijížděl vzhledem k pokračující chorobě stále řidčeji. Naposledy snad před dvěma léty se účastnil už jen jako divák , na srazu entomologů v Praze. Pak došla smutná zpráva, že dne 21. prosince 1972 nás opustil navždy v požehnaném věku 86 let.

Na Rudolfa Čepeláka budeme vždy vzpomínat jako na člověka dobrého, nadšeného entomologa , který svou usilovnou prací významně přispěl k poznání hmyzí fauny naší vlasti . Svou sbírku přenechával po částech různým sběratelům, takže se vcelku nezachovala. Větší části jsou uloženy v Balneologickém múzeu v Piešťanech a Okresním múzeu v Hlohovci.

Leopold Heyrovský

ZA ANTONÍNEM SOBOTOU

Ve čtvrtek 10. ledna 1974 zemřel v Plzni po dlouhé nemoci ve věku 76. roků dlouholetý člen Československé společnosti entomologické Antonín Sobota. Pracoval jako sládek v Plzeňských pivovarech, ale jeho záliba jej přivedla ke studiu a sbírání hmyzu. Věnoval se především řádu Coleopter z území Československa, s výjimkou čeledi Staphylinidae. Největší zájem věnoval průzkumu okolí Plzně, dále sbíral u Štúrova, na Pavlovských kopcích a i jinde. Na exkursích velmi úzce spolupracoval se svými přáteli Josefem Brožíkem st. a jeho synem.

Ačkoliv sám publikoval velmi málo (na příklad Čas. čs. společnosti ent. XLVIII-1951 č. 2 - Nová pozorování o žíru zdomácnělého brouka Oryzaephilus surinamensis L.), byly jeho pozoruhodné sběry často podkladem pro články některých kolegů ze Společnosti (Jaromír Havelka, Ing. Josef Gottwald a další), a tak se zesnulý nepřímo zasloužil o poznání československé broučí fauny.

Zanechal po sobě obdivuhodně rozsáhlou sbírku československých Coleopter a velkou odbornou entomologickou knihovnu. Škoda, že mu ke konci života dlouhá choroba nedovolila dokončit uspořádání této pozoruhodné sbírky.

Antonín Sobota byl velmi skromný, tichý, pracovitý a obětavý člověk. Všichni, kdo ho znali a měli rádi, jistě mu provždy zachovají ve svých srdcích milou a čestnou vzpomínku.

Josef Brožík